«Γαμήλιο Εμβατήριο»

Η σκηνοθετική ανάγνωση περιόρισε την παράσταση εκτός των διαχρονικών διαστάσεων που παρέχει αυτό το αξιόλογο θεατρικό κείμενο

Της Κ. ΡΑΠΑΝΑΚΗ

Ο Αλέξης Σολωμός αναφέρει: «Η γενιά του Τριάντα είναι η στερνή που πνευματικά μας θρέφει. Τα παρακάτω - αν βάλεις στην μπάντα δύο - τρεις εξαιρέσεις - δεν είναι παρά πρόσκαιρα πυροτεχνήματα, με πολύν κρότο και λιγοστή λάμψη. Μέσα στο γαλαξία του Τριάντα, ολότελα ξεχωριστή θέση κρατάει το άστρο του Αγγελου Τερζάκη. Στάθηκε ο αναγνωρισμένος της γενιάς εκείνης δραματουργός. Δεν έγραψε μονάχα θεατρικά έργα -ποιος ξεχνάει τα μυθιστορήματά του, τις μελέτες του, τις κριτικές του;... -μήτε κι ήταν ο μόνος, μεσ' την ομάδα, μνηστήρας της σκηνής. Μα οι άλλοι καλλιέργησαν το δραματικό λόγο -κι όχι λίγες φορές μ' επιτυχία-αφού είχε πια καθιερωθεί. Το θέατρο ήταν γι' αυτούς μια πρόσθετη πολυτέλεια, μια αλλιώτικη ηδονή. Για τον Τερζάκη, αντίθετα, στάθηκε ο πρώτο έρωτας κι ο γάμος με την τέχνη».

Το «Γαμήλιο Εμβατήριο» αποτελεί το δεύτερο κατά σειρά από τα θεατρικά έργα του Αγγελου Τερζάκη. Το 1938 το συγκεκριμένο έργο ανέβηκε στο καινούργιο τότε θέατρο «Rex» με τη Μαρίκα Κοτοπούλη στο ρόλο της Λεμονιάς.

Ο ίδιος ο Αγγελος Τερζάκης υπογραμμίζει: «Αν κάτι γραφικό χρωματίζει την ατμόσφαιρα του "Γαμήλιου εμβατηρίου", αυτό είναι η αυθόρμητη εκπόρευση του έργου από εμπειρίες και καταστάσεις της ελληνικής ζωής στα μεσοπολεμικά της χρόνια».

Περ' από τις χωροχρονικές συνισταμένες που αδιαμφισβήτητα τοποθετούν το «Γαμήλιο Εμβατήριο» στην εποχή του, η επιδεξιότητα της γραφής του Αγγελου Τερζάκη αλλά και ο τρόπος που χειρίζεται το θέμα του χρωματίζουν τις κοινωνικές διαστάσεις που αντικατοπτρίζουν οι πράξεις των δραματικών χαρακτήρων του στο έργο.

Εξετάζοντας κανείς το «Γαμήλιο Εμβατήριο» μεσ' από αυτό το πρίσμα βλέπει ότι το κείμενο έχει αντοχές για μία σκηνοθετική προσέγγιση η οποία θα μπορούσε ενδεχομένως να τονίσει τη διαχρονική θέση των χαρακτήρων και των προβληματισμών τους περ' από τα όρια του χώρου, ενεργά μέσα στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Δυστυχώς η σκηνοθεσία της Κερασίας Σαμαρά στην παράσταση ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ιωαννίνων, ανεξάρτητα από τις όποιες καλές προθέσεις, δεν ξεπέρασε αυτό το εμπόδιο. Η έλλειψη εμπειρίας στο σκηνοθετικό επίπεδο δεν τη βοήθησε να αξιοποιήσει τα στοιχεία του κειμένου φωτίζοντας τις διαχρονικές πλευρές των πρώων του Τερζάκη.

Η ταυτότητα της παράστασης παραπέμπει σε ερασιτεχνικό επίπεδο. Επιεικώς απαράδεκτη η μουσική του Τάκη Μπαρμπέρη με τις αυξομειώσεις μελοδραματικών ήχων προς υπογράμμιση των σημαντικών σημείων του κειμένου.

Οι ηθοποιοί, ως σύνολο, προσπάθησαν να δώσουν τις ξεχωριστές ιδιότητες που χαρακτηρίζουν το κάθε δραματικό πρόσωπο του έργου. Ξεχώρισε η Μαίρη Χήναρη στο ρόλο της Διαλεχτής Μαρκογιάννη.

Η παράσταση θα μπορούσε να είναι καλύτερη, αν η σκηνοθετική προσέγγιση είχε αξιοποιήσει καλύτερα τις διαχρονικές συνισταμένες του έργου.